

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 277

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 20 iunie 2000

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		ACTE ALE COMISIEI EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
Decizia nr. 50 din 21 martie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 27/1992 privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 11/1994 și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național.....	1-3	Raportul Comisiei, pronunțat în cauza C.C.M.C. împotriva României (Plângerea nr. 32.922/96).....	3-8
		ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
		Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza I. Dalban împotriva României.....	9-15
		★	
		Rectificări	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 50 din 21 martie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 27/1992 privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 11/1994 și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 27/1992 privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 11/1994 și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național, excepție ridicată de Ismail Hussein în Dosarul nr. 10.310/1998 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 7 martie 2000, fiind consemnate în Încheierea din aceeași dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera,

a amânat pronunțarea la data de 14 martie 2000 și apoi la data de 21 martie 2000.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 5 mai 1999, pronunțată în Dosarul nr. 10.310/1998, **Curtea Constituțională a fost sesizată de către Judecătoria Sectorului 1 București cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 11/1994, lege prin care a fost aprobată, cu modificări, Ordonanța Guvernului nr. 27/1992 privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național**, excepție ridicată de Ismail Hussein.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile criticate încalcă prevederile constituționale privitoare la dreptul de proprietate, precum și prevederile art. 480 și următoarele și cele ale art. 1.909 din Codul civil.

Judecătoria Sectorului 1 București, exprimându-și opinia, consideră că textul cu privire la care a fost formulată excepția este în „contradicție cu Constituția României și totodată luând în considerare că prin Decretul nr. 90/1990 a fost abrogată Legea nr. 63/1974, care se opune principiilor proprietății asupra bunurilor mobile prevăzute de Constituție, precum și de art. 480 și următoarele și art. 1.909 din Codul civil”.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, arată că, întrucât autorul excepției nu invocă nici o prevedere constituțională în argumentarea cererii sale, această cerere nu poate produce efectele unei sesizări pentru a se putea exercita controlul de constituționalitate.

Guvernul arată că din sesizare nu rezultă care sunt dispozițiile constituționale încălcate, precizând că în lipsa acestor elemente nu se poate formula punctul de vedere solicitat.

Președintele Senatului nu a transmis punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile constituționale, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1 alin. (1) și ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea constată că atât încheierea de sesizare, cât și

notele scrise ale autorului excepției privesc art. 3 din Legea nr. 11/1994. În realitate, textul ce face obiectul excepției de neconstituționalitate este cel al art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 27/1992, deoarece Legea nr. 11/1994 aprobă, cu modificări, unele ordonanțe ale Guvernului emise în temeiul Legii nr. 81/1992 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și autorizarea contractării și garantării unor credite externe; printre acestea se află și Ordonanța Guvernului nr. 27/1992, care cuprinde dispoziții privind unele măsuri pentru protejarea patrimoniului cultural național și care a fost ulterior completată prin Ordonanța Guvernului nr. 68/1998 privind protejarea patrimoniului cultural național. Așadar, Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 27/1992, al cărui conținut este următorul: *„Bunurile culturale mobile deținute la data prezentei ordonanțe de muzee, colecții, biblioteci, în calitate de instituții publice, nu pot fi scoase din inventarul acestora până la apariția legii speciale”*.

Excepția de neconstituționalitate a fost formulată în cadrul unei acțiuni prin care autorul excepției solicită înapoierea unor bunuri cu valoare artistică ce i-au fost confiscate ilegal în baza Legii nr. 63/1974 privind ocrotirea patrimoniului cultural național, lege abrogată în 1990. Restituirea este cerută în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive, hotărâre a cărei executare este refuzată de autoritățile administrației publice în temeiul art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 27/1992, text ce face obiectul excepției de neconstituționalitate. Prin aceasta se încalcă, susține autorul excepției, prevederile constituționale referitoare la dreptul de proprietate.

Examinând criticile formulate de autorul excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că o dispoziție legală care împiedică înapoierea către proprietari, în baza unei hotărâri judecătorești, a unor bunuri trecute ilegal în proprietatea statului este contrară principiilor și prevederilor constituționale referitoare la dreptul de proprietate. Este încălcat, în acest fel, principiul constituțional al ocrotirii proprietății private, stabilit prin art. 41 din Legea fundamentală.

Or, în cauză, autorul excepției critică faptul că prevederile legale menționate sunt interpretate, de autoritățile publice chemate să le aplice, în sensul că ar interzice restituirea, ordonată prin hotărâre judecătorească, a bunurilor ce îi aparțin și care îi fuseseră confiscate ilegal.

Curtea constată, de asemenea, că o prevedere legală, prin care s-ar interzice — fie și numai temporar — executarea unei hotărâri judecătorești ar reprezenta o imixtiune a puterii legislative în procesul de realizare a justiției, fiind contrară principiului constituțional al separației puterilor în stat.

În această privință Curtea s-a pronunțat, de pildă, prin Decizia nr. 6 din 11 noiembrie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 4 martie 1993. Astfel cum s-a statuat în această decizie, „o dispoziție legală prin care se suspendă cursul judecății sau executarea hotărârilor judecătorești definitive referitoare la anumite cauze determinate este neconstituțională”.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3 al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate formulată de Ismail Hussein în Dosarul nr. 10.310/1998 al Judecătorei Sectorului 1 București și constată că dispozițiile art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 27/1992 privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 11/1994 și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național, sunt neconstituționale în măsura în care se interprează în sensul că interzic restituirea, în baza unor hotărâri judecătorești sau a altor titluri prevăzute de lege, către proprietari sau către succesorii acestora, a bunurilor culturale mobile deținute de muzee, colecții, biblioteci, în calitate de instituții publice.

Definitivă și obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 martie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,

Maria Bratu

ACTE ALE COMISIEI EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

COMISIA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

Prima Cameră

RAPORTUL COMISIEI

pronunțat în cauza C.C.M.C. împotriva României
(Plângerea nr. 32.922/96)

I. INTRODUCERE

1. În paginile următoare sunt inserate un rezumat al situației de fapt, astfel cum a fost prezentată de părți în fața Comisiei Europene a Drepturilor Omului (*Comisia*), precum și o descriere a procedurii.

A. Plângerea

2. Reclamanta, cetățean român, s-a născut în anul 1940 și domiciliază în Craiova. În procedura din fața Comisiei ea este reprezentată de doamna Elena Oancea, avocat în Baroul Craiova.

3. Plângerea este îndreptată împotriva României. Guvernul pârât este reprezentat de domnul Aurel Ciobanu-Dordea, director în Ministerul Justiției, în calitate de Agent.

4. Plângerea se referă la durata unei proceduri de executare a unei hotărâri judecătorești ce avea ca obiect demolarea unor construcții aflate pe terenul reclamantei. Reclamanta invocă art. 6 și 8 din Convenția pentru

apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*convenția*) și art. 1 din Protocolul nr. 1 la aceasta.

B. Procedura

5. Prezenta plângere a fost introdusă la 6 mai 1996 și înregistrată la 10 septembrie 1996.

6. La 17 ianuarie 1997 Comisia (Prima Cameră) a hotărât să comunice plângerea Guvernului român în aplicarea art. 48 alin. 2 lit. b) din regulamentul său interior și să invite părțile să prezinte observații asupra admisibilității și temeiniciei plângerii.

7. Guvernul și-a prezentat observațiile la 21 martie 1997, iar reclamanta a răspuns acestora la 16 aprilie 1997. La 16 septembrie 1997 Comisia a acordat reclamantei sprijin financiar pentru asistență judiciară.

8. La 15 ianuarie 1998 Comisia a declarat plângerea admisibilă.

9. La 26 ianuarie 1998 Comisia a înaintat părților textul deciziei asupra admisibilității plângerii și le-a invitat să prezinte elementele sau observațiile complementare cu privire la temeinicia plângerii. Reclamanta și-a prezentat observațiile la 30 ianuarie și 25 februarie 1998. Guvernul și-a prezentat observațiile la 2 și 20 martie 1998, solicitând Comisiei să declare plângerea inadmisibilă pentru neepuizarea căilor de recurs interne. La 15 septembrie 1998 Comisia a respins cererea Guvernului de a declara plângerea inadmisibilă, în aplicarea art. 29 din convenție.

10. După declararea admisibilității plângerii Comisia s-a pus la dispoziția părților, conform art. 28 alin. 1 lit. b) din convenție, pentru a se ajunge la o soluționare amiabilă a cauzei. Având în vedere atitudinea adoptată de părți, Comisia constată că nu a existat posibilitatea unei asemenea soluționări a cauzei.

C. Raportul Comisiei

11. Prezentul raport a fost elaborat de Comisie (Prima Cameră), conform art. 31 din convenție, după deliberare și cu votul următorilor membri:

domnii M.P. Pellonpää, președinte;

N. Bratza;

E. Busuttli;

A. Weitzel;

doamna J. Liddy;

domnii L. Loucaides;

B. Conforti;

I. Békés;

G. Ress;

A. Perenič;

C. Bîrsan;

K. Herndl;

M. Vila Amigó;

doamna M. Hion;

domnul R. Nicolini.

12. Textul prezentului raport a fost adoptat de Comisie la 15 septembrie 1998 și va fi transmis Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, în aplicarea art. 31 alin. 2 din convenție.

13. Acest raport are ca obiect, conform art. 31 din convenție:

(i) stabilirea faptelor; și

(ii) determinarea măsurii în care aceste fapte constituie o încălcare de către Guvernul pârât a obligațiilor care îi incumbă conform convenției.

14. Decizia Comisiei cu privire la admisibilitatea plângerii este anexată la prezentul raport.

15. Textul integral al susținerilor părților, precum și documentele înaintate Comisiei sunt păstrate în arhivele acesteia.

II. STABILIREA FAPTELOR

A. Împrejurările specifice cauzei

16. Prin sentința civilă din 17 martie 1992 Judecătoria Craiova a reconstituit dreptul de proprietate al reclamantei

pentru un teren în suprafață de două hectare, situat în Craiova.

17. Această hotărâre a devenit definitivă prin nerecurare și a fost executată la data de 25 august 1992 prin punerea în posesie a reclamantei. Cu toate acestea, titlul de proprietate nu i-a fost eliberat decât la data de 2 decembrie 1993.

18. Reclamanta plătește impozitele aferente acestei proprietăți începând cu data de 25 august 1992.

(i) Procedura în fond

19. La data de 3 februarie 1993 Primăria Municipiului Craiova a solicitat Judecătoria Craiova să îi oblige pe G.I., M.B și E.B să demoleze construcțiile edificate pe terenul reclamantei cu încălcarea dispozițiilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor. Invocând dreptul său de proprietate asupra terenului, reclamanta a formulat cerere de intervenție în interes propriu.

20. Prin hotărârile pronunțate la data de 9 iunie 1993 instanța a admis cererile primăriei și ale reclamantei și i-a obligat pe G.I., M.B. și E.B. să demoleze construcțiile în termen de 30 de zile sau, în caz de neexecutare, a autorizat primăria să demoleze construcțiile pe cheltuiala pârâților.

21. La data de 12 august 1993 Judecătoria Craiova a admis cererea primăriei prin care se solicita ca I.P. să fie obligat să demoleze clădirea pe care o construisese pe terenul reclamantei în lipsa autorizației de construire. Instanța a admis, de asemenea, cererea de intervenție făcută de reclamantă și l-a obligat pe I.P. să demoleze construcția până la data de 1 octombrie 1993.

(ii) Procedura de executare

22. La data de 17 martie 1994 reclamanta a solicitat Primăriei Municipiului Craiova să o informeze cu privire la măsurile luate de administrația locală pentru executarea hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva celor care i-au ocupat terenul, și anume G.I., M.B., E.B. și I.P.

23. La data de 6 aprilie 1994 Primăria Municipiului Craiova a informat reclamanta că în perioada 1992—1994 au fost întocmite, în mai multe rânduri, procese-verbale de contravenție, prin care cei patru care i-au ocupat terenul au fost obligați la plata unor amenzi. Primăria a sfătuit-o pe reclamantă să cheme în judecată persoanele respective pentru a-și apăra dreptul de proprietate.

24. La data de 13 aprilie 1994, la cererea reclamantei au fost înregistrate la executorii judecătorești ai Judecătoria Craiova 3 dosare de executare: primul cu privire la debitorul G.I. (Dosarul nr. 1.010/E/1994), al doilea cu privire la debitorul M.B. (Dosarul nr. 1.018/E/1994) și al treilea cu privire la debitoarea E.B. (Dosarul nr. 741/E/1994).

25. La data de 22 aprilie 1994, la cererea reclamantei executorii judecătorești i-au somat pe G.I. și pe M.B. să se supună hotărârilor judecătorești din data de 9 iunie 1993.

26. E.B. a primit o somație la data de 27 iunie 1994.

27. La data de 28 octombrie 1994, văzând refuzul lui I.P. de a-și demola construcțiile și lipsa de acțiune a primăriei, reclamanta i-a vândut lui I.P. partea de teren ocupată de acesta.

28. La sfârșitul anului 1994 E.B. și-a demolat construcția.

29. Celelalte construcții aparținând lui G.I. și lui M.B. nu au fost demolate. Prin trecerea termenului de 6 luni actele de executare efectuate s-au perimat.

30. La data de 19 ianuarie 1995 G.I. și M.B. au fost din nou somați să își demoleze construcțiile, dar fără succes.

31. La data de 20 februarie 1995 președintele Judecătoriei Craiova i-a explicat reclamantei că executarea nu se putea face în absența unui reprezentant al primăriei, întrucât numai aceasta putea să solicite ajutorul agenților forței publice și să hotărască când și cum să se procedeze la demolarea construcțiilor.

32. La data de 22 februarie 1995 reclamanta a cerut primăriei să pună în executare hotărârile judecătorești din data de 9 iunie 1993 și să demoleze construcțiile pe cheltuiala lui G.I. și a lui M.B.

33. La data de 4 iulie 1995, neprimind nici un răspuns, reclamanta a solicitat din nou Primăriei Municipiului Craiova să demoleze construcțiile, dar nu a primit nici un răspuns.

34. În aceeași zi reclamanta s-a deplasat la Judecătoria Craiova, unde a fost informată că lucrările de demolare nu puteau fi efectuate decât până la data de 7 iulie 1995, dată la care începea vacanța judecătorească.

35. Lucrările de demolare nefiind efectuate, reclamanta a avut o întrevedere cu directorul serviciului de amenajare a teritoriului din Primăria Municipiului Craiova, care i-a promis că va proceda la demolare în luna august 1995.

36. Construcțiile nu au fost demolate.

37. Reclamanta și-a reînnoit cererea către primărie prin scrisoarea din 6 mai 1996.

38. La data de 29 noiembrie 1996 biroul executorilor judecătorești de la Judecătoria Craiova i-a confirmat reclamantei că Primăria Municipiului Craiova nu mai întreprinsese nici un demers în vederea executării din data de 19 ianuarie 1995.

39. La o dată neprecizată G.I. a plantat viță de vie pe terenul reclamantei.

40. Cerând informații de la primărie în privința neexecutării, reclamantei i s-a răspuns că executarea nu era posibilă din cauza penuriei de carburant, în absența unei persoane specializate în utilizarea unui buldozer, în contextul disensiunilor existente în cadrul primăriei între Oficiul de amenajare a teritoriului și Oficiul juridic.

41. Prin adresa din data de 28 februarie 1997 Judecătoria Craiova a comunicat Ministerului Justiției că executarea nu se putea face fără sprijinul primăriei, întrucât doar aceasta putea să își dea concursul în mod legal la demolarea construcțiilor și a altor lucrări. În plus, judecătoria a făcut cunoscut că primăria invocase rațiuni de ordin umanitar pentru a explica refuzul de a cere executarea.

42. Răspunzând unei scrisori a reclamantei din data de 27 octombrie 1997, Primăria Municipiului Craiova a informat reclamanta prin adresa din 28 noiembrie 1997 că demolarea construcțiilor nu era posibilă decât pe baza unei autorizații de demolare, care nu putea fi eliberată decât dacă reclamanta ar fi prezentat un anumit număr de acte, în special autorizația de construcție pe baza căreia fuseseră ridicate clădirile respective.

(iii) **Evenimente ulterioare deciziei de admisibilitate pronunțate de Comisie**

43. La data de 5 aprilie 1998, într-o duminică, în fața casei reclamantei s-a oprit o mașină a poliției. Din mașină a coborât un ofițer care a intrat în casa reclamantei, unde a rămas două ore, cerându-i să dea o declarație cu privire la plângerea adresată Comisiei și solicitându-i, de asemenea, să îi prezinte toate documentele cauzei.

44. Reclamanta a refuzat, în absența avocatului, să se conformeze cererilor ofițerului. În cele din urmă ofițerul a invitat-o pe reclamantă să se prezinte la sediul poliției împreună cu avocata sa.

45. La data de 8 aprilie 1998, sperând într-o mobilizare a poliției pentru punerea în executare a hotărârilor judecătorești, reclamanta s-a prezentat la Poliția Municipiului Craiova însoțită de avocata sa. Timp de 5 minute acestea au fost primite de colonelul N., care le-a cerut din nou să îi dea documentele privitoare la executare, dar a fost refuzat.

46. Colonelul N. a pus capăt întrevederii, explicând reclamantei că îl contactase pe primarul municipiului Craiova în vederea executării și că primarul îl informase că unul dintre cei care ocupaseră terenul are mai mulți copii. În sfârșit, el a lăsat să se înțeleagă că poliția nu poate executa hotărârile judecătorești fără o cerere expresă în acest sens din partea primăriei.

47. La data de 27 mai 1998, la invitația primarului Craiovei reclamanta s-a prezentat la primărie, unde a avut o întrevedere cu primarul municipiului, președintele Judecătoriei Craiova, un reprezentant al Prefecturii Județului Dolj și cu cei care ocupaseră terenul, respectiv cu G.I. și M.B.

48. În cursul acestei întrevederi G.I. și M.B. au propus reclamantei să le vândă terenul, dar aceasta a refuzat.

49. Fiind vorba de executarea unor hotărâri de demolare, primarul municipiului a explicat reclamantei că procedura de executare este greoaie, invocând în plus și motive sociale, de natură să explice refuzul primăriei de a insista în executarea respectivă.

50. Deși a reamintit că atât G.I., cât și M.B. erau proprietari și ai altor imobile și că nici un motiv de ordin social nu stătea în calea executării, reclamanta nu a obținut nici o promisiune de demolare.

51. Întrevederea a luat sfârșit în momentul în care primarul le-a recomandat lui G.I. și M.B. să înainteze la judecătoria o cerere de suspendare a executării și să introducă o acțiune în justiție împotriva reclamantei.

52. Construcțiile și lucrările respective nu au fost demolate până în prezent.

B. Elemente de drept intern

53. Articolul 494 din Codul civil:

„(1) Dacă plantațiile, construcțiile și lucrările au fost făcute de către o a treia persoană cu materialele ei, proprietarul pământului are dreptul de a le ține pentru dânsul sau de a îndatora pe acea persoană să le ridice.

(2) Dacă proprietarul pământului cere ridicarea plantațiilor și a construcțiilor, ridicarea va urma cu cheltuiala celui ce le-a făcut; (...).“

54. Articolul 30 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor:

„În cazul în care persoanele sancționate contravențional nu s-au conformat în termen dispozițiilor din procesul-verbal de contravenție, primăriile vor sesiza instanțele judecătorești pentru a dispune, după caz:

a) desființarea construcțiilor, când acestea au fost executate fără autorizație (...).

.....
În cazul admiterii cererii, instanța va stabili termenele limită de executare a acestor măsuri.“

55. Articolul 49 din Codul de procedură civilă:

„Oricine are interes poate interveni într-o pricină ce se urmează între alte persoane.

Intervenția este în interes propriu când cel care intervine invocă un drept al său (...).“

56. Articolul 50 din Codul de procedură civilă:

„Cererea de intervenție în interes propriu va fi făcută în forma prevăzută pentru cererea de chemare în judecată.

Ea se poate face numai în fața primei instanțe și înainte de închiderea dezbaterilor. (...).“

57. Articolul 53 din Codul de procedură civilă:

„Cel care intervine va lua procedura în starea în care se află în momentul admiterii intervenției; actele de procedură următoare se vor îndeplini și față de cel care intervine.“

III. OPINIA COMISIEI

A. Capete de cerere declarate admisibile

58. Comisia a declarat admisibile:

— capătul de cerere privind nesoluționarea cauzei într-un termen rezonabil;

— capătul de cerere privind încălcarea dreptului de proprietate al reclamantei;

— capătul de cerere privind încălcarea dreptului reclamantei la respectarea vieții private și a corespondenței.

B. Probleme în litigiu

59. Comisia este chemată să se pronunțe asupra următoarelor chestiuni:

— A avut loc o încălcare a art. 6 alin. 1 din convenție?

— A avut loc o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție?

— A avut loc o încălcare a art. 8 din convenție?

C. Cu privire la încălcarea art. 6 alin. 1 din convenție

60. Art. 6 alin. 1 din convenție, în dispozițiile sale pertinente, prevede că:

„Orice persoană are dreptul la judecarea (...) într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță (...) care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...).“

(i) Cu privire la aplicabilitatea art. 6 alin. 1 din convenție

61. Comisia reține că obiectul procedurii îl constituie cererea reclamantei de demolare a construcțiilor ridicate ilegal pe terenul său de către terți. Această procedură a fost urmată de o alta, prin care se urmărea executarea hotărârii definitive.

62. Comisia reamintește că, dacă în cursul unei proceduri de executare se află în discuție însuși dreptul reclamantului, această procedură trebuie considerată ca fiind prelungirea naturală a primei proceduri, în urma căreia a fost pronunțată hotărârea judecătorească de recunoaștere a dreptului reclamantului. Nu ar fi deci firesc să se excludă procedura de executare din sfera de aplicare a art. 6 din convenție (a se vedea Hotărârea *Di Pede împotriva Italiei*, raportul Comisiei din 6 iulie 1995, paragraful 26, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, culegere, 1996—IV, nr. 17, pag. 1.393).

63. Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că art. 6 este aplicabil.

(ii) Cu privire la respectarea art. 6 alin. 1 din convenție

64. În ceea ce privește durata procedurii, Comisia reamintește că în procedurile civile urmate de o procedură de executare perioada ce urmează să fie luată în considerare nu acoperă doar durata procedurii pe fond, ci și pe cea a procedurii de executare (a se vedea, între altele, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea *Silva Pontes împotriva Portugaliei* din 23 martie 1994, seria A nr. 286—A, pag. 13, paragrafele 30 și 33; Hotărârea *Di Pede împotriva Italiei* din 26 septembrie 1996, mai sus citată, pag. 1.393, paragraful 24).

65. În cauza de față procedura a început la data de 3 februarie 1993, o dată cu chemarea în judecată a lui G.I. și a lui M.B. Această procedură nu s-a încheiat nici până în prezent.

66. Comisia arată că perioada pe care trebuie să o ia în considerare nu începe decât o dată cu intrarea în vigoare a convenției pentru România, la data de 20 iunie 1994. Totuși ea va aprecia caracterul rezonabil al termenului scurs după data de 20 iunie 1994, ținând seama de stadiul executării la acea dată (a se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea *Foti și alții împotriva Italiei* din 10 decembrie 1982, seria A nr. 56, pag. 18, paragraful 53).

67. În cauza de față procedura luată în întregul ei a durat deci ceva mai mult de 4 ani până în prezent.

68. În înțelesul art. 6 alin. 1 din convenție, durata procedurii în care a fost implicată reclamanta nu poate fi considerată rezonabilă.

69. Reclamanta consideră că durata procedurii este imputabilă exclusiv autorităților judiciare și administrative. În ceea ce privește autoritățile administrative, reclamanta a arătat că primăria, deși avea o dublă calitate, de creditor și de organ de executare, refuză pur și simplu să execute hotărârile judecătorești, invocând diverse pretexte.

70. În ceea ce privește autoritățile judecătorești, reclamanta subliniază, pe de o parte, că acestea nu au solicitat suficient de ferm primăriei să furnizeze mijloacele tehnice necesare în vederea executării, iar pe de altă parte, că executorii judecătorești nu s-au deplasat niciodată la locul unde se află construcțiile și lucrările.

71. De altfel reclamanta consideră că nu i se poate cere să execute ea însăși hotărârile judecătorești, din moment ce, având în vedere amploarea lucrărilor, executarea nu este posibilă decât cu ajutorul primăriei.

72. Reclamanta mai aduce și argumentul că nu i se poate reproșa vreo întârziere în cursul procedurii de executare, reamintind numeroasele sale cereri adresate Primăriei Municipiului Craiova și biroului executorilor judecătorești de pe lângă Judecătoria Craiova.

73. În sfârșit, reclamanta invocă lipsa de bună-credință a autorităților, care în loc să procedeze la executare, o hărțuiesc cu vizite ale polițiștilor și cu alte demersuri inutile și stresante.

74. Guvernul argumentează că, spre deosebire de cazurile *Silva Pontes împotriva Portugaliei* și *Scollo împotriva Italiei* (seria A nr. 315—C), durata prezentei proceduri nu poate fi considerată ca excesivă, ținându-se seama de perioada examinată, care a început la data de 20 iunie 1994, data ratificării convenției de către România, și a luat sfârșit o dată cu somajii din data de 19 ianuarie 1995.

75. În orice caz, Guvernul consideră că durata procedurii este imputabilă numai reclamantei. El susține că această cale de recurs aleasă de reclamantă, și anume cererea de intervenție în procedura inițiată de primărie, nu este o cale de atac eficace și nici suficientă. Conform opiniei Guvernului, hotărârea instanțelor judecătorești de a admite cererea de intervenție a reclamantei constituie o eroare judiciară. Guvernul consideră că reclamanta nu ar fi putut participa la procedura deschisă de primărie, întrucât această procedură se întemeia pe dispozițiile legale în materie contravențională, și mai ales pe art. 23 din Legea nr. 50/1991.

76. Guvernul mai susține că hotărârile din 9 iunie 1993 nu au putut stabili dreptul reclamantei de a obține demolarea construcțiilor aflate pe terenul său.

77. Guvernul susține că reclamanta și-ar fi putut apăra dreptul de proprietate mai bine și într-un mod mai rapid dacă ar fi ales calea acțiunii întemeiate pe art. 494 din Codul civil, care i-ar fi permis să ceară demolarea con-

strucțiilor sau chiar să le păstreze pentru sine, rambursând terților prețul materialelor folosite și al muncii efectuate.

78. Comisia reamintește că durata rezonabilă a unei proceduri se apreciază conform împrejurărilor cauzei și ținându-se seama de criteriile consacrate de jurisprudența organelor convenției, în special de complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului, precum și de cel al autorităților competente (a se vedea, între altele Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea *Vernillo împotriva Franței* din 20 februarie 1991, seria A nr. 198, pag. 12, paragraful 30).

79. Comisia constată în primul rând că dosarul în litigiu nu prezenta o complexitate deosebită.

80. În ceea ce privește comportamentul reclamantei, Comisia reamintește că ceea ce se cere unei părți într-o procedură civilă este un comportament „diligent în limite normale” și că numai întârzierile imputabile statului pot duce la concluzia că „termenul rezonabil” nu a fost respectat (a se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea *H. împotriva Franței* din 24 octombrie 1989, seria A nr. 162, pag. 21—22, paragraful 55).

81. În ceea ce privește susținerea Guvernului, potrivit căreia reclamanta nu ar fi ales calea procedurală cea mai potrivită și că, prin urmare, această alegere ar fi influențat durata procedurii, Comisia observă în primul rând că reclamanta a introdus la Judecătoria Craiova, sub forma unei cereri de intervenție, o acțiune întemeiată pe dispozițiile legale în materie de proprietate, și anume art. 480, 481 și 494 din Codul civil.

82. Comisia consideră că alegerea unei cereri de intervenție mai degrabă decât a unei acțiuni separate nu a putut influența durata procedurii sau nu ar fi putut permite reducerea duratei respective, întrucât primăria, făcând cererea pe același temei ca și reclamanta, era și ea organ de executare.

83. Într-adevăr, Comisia observă, iar Guvernul nu contestă că, având în vedere amploarea lucrărilor, demolarea construcțiilor nu se putea face decât cu participarea primăriei.

84. În rest, Comisia nu reține nici un element care să probeze că reclamanta nu a avut un comportament diligent în limite normale, în cursul procedurii.

85. Comisia mai subliniază că Judecătoria Craiova, care a fost sesizată la data de 13 aprilie 1994 cu dosarele de executare a hotărârilor pronunțate la data de 9 iunie 1993, i-a somat în două rânduri pe cei care ocupaseră terenul, la data de 22 aprilie 1994 și la data de 19 ianuarie 1995.

86. Comisia mai evidențiază și o perioadă de inactivitate imputabilă autorităților interne. Într-adevăr Comisia notează că nu s-a mai efectuat nici un act de procedură din data de 19 ianuarie 1995. Comisia consideră că în privința acestui interval Guvernul pârât nu a dat nici o explicație acceptabilă.

87. Comisia subliniază că statele contractante au obligația de a-și organiza propriul sistem judiciar, astfel încât instanțele interne să poată garanta fiecărei persoane

dreptul de a obține într-un termen rezonabil o hotărâre definitivă asupra încălcărilor drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (a se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea *Vocaturu împotriva Italiei* din 24 mai 1991, seria A nr. 206—C, pag. 32, paragraful 17).

88. În lumina criteriilor desprinse din jurisprudență și ținând seama de ansamblul împrejurărilor cauzei, Comisia consideră că durata procedurii în litigiu este excesivă și nu îndeplinește condiția „duratei rezonabile“.

CONCLUZIE

89. Comisia conchide în unanimitate că în prezenta cauză a avut loc o încălcare a art. 6 alin. 1 din convenție.

D. Cu privire la încălcarea art. 1 din primul Protocol adițional la convenție

90. Art. 1 din Protocolul nr. 1 dispune următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții sau a amenzilor.“

91. Reclamanta se plânge că neexecutarea hotărârilor judecătorești din data de 9 iunie 1993 constituie o încălcare a dreptului său la respectarea bunurilor proprii, proprietatea sa fiind ocupată în continuare de construcții.

92. Guvernul recunoaște că este vorba despre o ingerință în dreptul reclamantei la respectarea bunurilor sale, dar consideră că aceasta nu a utilizat soluțiile cele mai eficiente pentru a-și apăra dreptul.

93. Având în vedere împrejurările cauzei, precum și concluzia arătată la alin. 89, Comisia nu consideră necesar să examineze dacă a avut loc în cauză o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea *Di Pede împotriva Italiei*, mai sus citată, pag. 1.386, paragraful 35).

CONCLUZIE

94. Comisia concluzionează în unanimitate că nu este necesar să se examineze dacă în speță a avut loc o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție.

E. Cu privire la încălcarea art. 8 din convenție

95. Reclamanta invocă o încălcare a art. 8 din convenție, având în vedere, pe de o parte, imposibilitatea de a se bucura de proprietatea sa, iar pe de altă parte, starea de stres în care se află de mai mulți ani din cauza imposibilității de a obține executarea hotărârilor judecătorești.

96. Guvernul consideră că lipsa de acțiune a autorităților nu poate constitui o atingere adusă vieții private a recla-

mantei, în măsura în care terenul, deși aparținuse bunicii acesteia, nu are o valoare sentimentală intim legată de viața sa privată.

97. Ținând seama de concluzia la care a ajuns în ceea ce privește art. 6 din convenție, Comisia nu consideră necesar să examineze cererea din punctul de vedere al art. 8 din convenție.

98. În plus, Comisia reține că reclamanta mai invocă și vizita unui ofițer de poliție la domiciliul său, în data de 5 aprilie 1998, într-o duminică, acesta cerându-i să dea o declarație cu privire la plângerea pe care o făcuse la Comisie și să îi înmâneze toate documentele cauzei.

99. Comisia apreciază că aceste susțineri, dacă ar putea fi dovedite, ar putea ridica probleme din punct de vedere al art. 25 din convenție, conform căruia Înaltele părți contractante care au recunoscut dreptul de recurs individual în fața Comisiei s-au angajat să nu împiedice în nici un fel exercitarea efectivă a acestui drept.

100. Comisia reamintește că „pentru ca mecanismul de recurs individual instituit prin art. 25 din convenție să fie eficient, este de cea mai mare importanță ca reclamanții [...] să fie liberi să comunice cu Comisia, fără ca autoritățile să exercite presiuni de vreun fel, pentru ca aceștia să-și retragă ori să-și modifice plângerile“ (a se vedea, între altele, Hotărârea *Akdivar împotriva Turciei* din 16 septembrie 1996, Culegere, 1996—IV, nr. 15, pag. 1.219, paragraful 105).

101. Comisia observă totuși că reclamanta nu a invocat în mod expres art. 25 din convenție și că, în orice caz, susținerile respective nu au fost dovedite.

102. Față de aceste împrejurări Comisia nu consideră necesar să continue examinarea acestor susțineri din punct de vedere al art. 25 din convenție.

CONCLUZIE

103. Comisia concluzionează în unanimitate că nu mai este nevoie să se examineze dacă a existat în cauză o încălcare a art. 8 din convenție.

F. Recapitulare

104. Comisia hotărăște în unanimitate că în cauză a avut loc o încălcare a art. 6 alin. 1 din convenție (paragraful 89).

105. Comisia hotărăște în unanimitate că nu este nevoie să se examineze dacă a avut loc în cauză o încălcare a art. 1 din primul Protocol adițional la convenție (paragraful 94).

106. Comisia hotărăște în unanimitate că nu este nevoie să se examineze dacă a avut loc în cauză o încălcare a art. 8 din convenție (paragraful 103).

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CONSILIUL EUROPEI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

HOTĂRÂREA*) CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI**în cauza I. Dalban împotriva României**

În cauza „I. Dalban” împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, constituită conform art. 27 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*convenția*), astfel cum a fost modificată prin Protocolul nr. 11¹⁾, și conform dispozițiilor aplicabile din regulamentul interior²⁾, în Marea Cameră compusă din următorii judecători:

domnii L. Wildhaber, președinte;

A. Pastor Ridruejo;

L. Makarczyk;

P. Kūris;

R. Türmen;

J. - P. Costa;

doamna F. Tulkens;

V. Strážnická;

domnii M. Fischbach;

V. Butkevych;

doamna H. S. Greve;

domnii A. B. Baka;

R. Maruste;

E. Levits;

doamnele S. Botoucharova;

R. Beșteliu, judecător ad-hoc;

precum și dl P. J. Mahoney, grefier adjunct,

după ce a deliberat în Camera de Consiliu în zilele de 8 ianuarie, 24 ianuarie și 9 septembrie 1999,

pronunță următoarea hotărâre, adoptată la 9 septembrie 1999:

PROCEDURA

1. Curtea a fost sesizată, în conformitate cu fostul art. 19 din convenție³⁾, de către Comisia Europeană a Drepturilor Omului (*Comisia*), la data de 27 aprilie 1998 și apoi la data de 5 mai 1998, de către doamna Elena Dalban, văduva reclamantului, decedat la data de 13 martie 1998, în termenul de 3 luni prevăzut de fostele art. 32 alin. 1 și art. 47 din convenție. La originea cauzei se află o cerere (nr. 28.114/95) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, domnul Ionel Dalban, a sesizat Comisia la data de 20 aprilie 1995, în temeiul art. 25.

Pentru motive de ordin practic prezenta hotărâre va continua să îl numească pe domnul Dalban „reclamant”, deși această calitate ar trebui să fie atribuită doamnei Dalban (Hotărârea *Ahmet Sadik împotriva Greciei* din 15 noiembrie 1996, Culegere de hotărâri și decizii, 1996—V, pag. 1.641, alin. 3).

Cererea Comisiei face trimitere la dispozițiile fostelor art. 44 și 48, astfel cum au fost modificate de Protocolul nr. 9⁴⁾, pe care România l-a ratificat, precum și la declarația română, prin care se recunoaște jurisdicția obligatorie a Curții (fostul articol 46). Cererea citată și plângerea reclamantului au ca obiect obținerea unei decizii cu privire la chestiunea de a ști dacă situația de fapt este de natură să ducă la concluzia că statul pârât a încălcat exigențele art. 6 alin. 1 și ale art. 10 din convenție.

2. Doamna Dalban a fost reprezentată [art. 31 alin. 1 din fostul regulament B⁵⁾], de domnul I. Popa, avocat în Baroul Bacău, pe care domnul Thór Vilhjálmsson, vicepreședintele Curții la acea dată, l-a autorizat să folosească limba română în procedura scrisă.

3. În calitate de președinte al Camerei care fusese inițial constituită (fostul art. 43 din convenție și art. 21 din fostul regulament B) pentru a analiza în special chestiunile de procedură care s-ar putea ridica înaintea intrării în vigoare a Protocolului nr. 11, domnul Thór Vilhjálmsson i-a consultat, prin intermediul grefierului, pe domnul Aurel Ciobanu-Dordea, agent al Guvernului român (*Guvernul*), avocatul reclamantului și pe domnul C. Bârsan, delegatul Comisiei, cu privire la organizarea procedurii scrise. Conform ordonanței emise în urma acestor demersuri grefierul a primit memoriile Guvernului și ale reclamantului la data de 30 iulie și, respectiv, la data de 31 august 1998.

4. În urma intrării în vigoare a Protocolului nr. 11 la data de 1 noiembrie 1998 examinarea cauzei a fost încredințată, în aplicarea art. 5 alin. 5 din protocolul citat, Marii Camere. Marea Cameră a fost compusă din domnul C. Bârsan, judecător ales în numele României [art. 27 alin. 2 din convenție și art. 27 alin. 4 din regulament, domnul L. Wildhaber, președinte al Curții, doamna E. Palm, vicepreședintă a Curții, domnul J.-P. Costa și domnul

*) Această hotărâre poate suferi schimbări de formă înaintea apariției în versiune definitivă în culegerea oficială cuprinzând hotărâri și decizii ale Curții.

Notele grefierului:

1, 2) Intrat în vigoare la data de 1 noiembrie 1998.

3) Începând cu data intrării în vigoare a Protocolului nr. 11, care a amendat această prevedere, Curtea funcționează permanent.

4) Intrat în vigoare la data de 1 octombrie 1994, Protocolul nr. 9 a fost abrogat prin Protocolul nr. 11.

5) Regulamentul B, intrat în vigoare la data de 2 octombrie 1994, s-a aplicat până la data de 31 octombrie 1998 tuturor cauzelor privind statele vizate de Protocolul nr. 9.

M. Fischbach, ambii vicepreședinți ai secției (art. 27 alin. 3 din convenție și art. 24 alin. 3 și 5 a) din regulament)]. În afară de aceștia au mai fost desemnați: domnul A. Pastor Ridruejo, domnul G. Bonello, domnul J. Makarczyk, domnul P. Kūris, domnul R. Türmen, doamna F. Tulkens, doamna V. Strážnická, domnul V. Butkevych, doamna H. S. Greve, domnul A. B. Baka, domnul R. Maruste și doamna S. Botoucharova. Ulterior s-a constatat că domnul Bârsan, care participase la examinarea cauzei de către Comisie, nu mai era compatibil cu calitatea de membru al Marii Camere (art. 28 din regulament). Prin urmare Guvernul a desemnat-o pe doamna R. Beșteliu pentru a participa în calitate de judecător *ad-hoc* (art. 27 alin. 2 din convenție și art. 29 alin. 1 din regulament).

5. Președintele a hotărât că nu era necesar ca în această cauză Comisia să desemneze un delegat (art. 99 din regulament).

6. După ce i-a consultat pe Agentul guvernamental și pe avocatul doamnei Dalban Marea Cameră a hotărât că nu era nevoie să se țină o audiere publică.

7. La data de 16 și, respectiv, 22 decembrie 1998 grefierul a primit observațiile complementare ale reclamantului și ale Guvernului. Acesta din urmă ruga Curtea să amâne pronunțarea, având în vedere recursul în anulare cu care Parchetul a sesizat Curtea Supremă de Justiție și prin care s-a solicitat anularea celor două hotărâri prin care reclamantul a fost condamnat.

8. Prin urmare domnul E. Levits, membru supleant, l-a înlocuit pe domnul Bonello aflat în imposibilitate de a participa [art. 24 alin. 5 b) din regulament].

9. La data de 8 ianuarie 1999 Marea Cameră a hotărât suspendarea examinării cauzei.

10. La data de 21 mai 1999 Guvernul, prin intermediul noului său agent, domnul C.-L. Popescu, a trimis grefei textul deciziei Curții Supreme de Justiție din 2 martie 1999. La data de 6 mai și, respectiv, 1 iunie 1999 reclamantul și Guvernul au depus, la cererea președintelui, comentariile lor cu privire la această decizie.

11. Ulterior domnul L. Ferrari Bravo, membru supleant, a înlocuit-o pe doamna Palm, aflată în imposibilitate de a participa [art. 24 alin. 5 b) din regulament].

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

12. Ziarist și director al revistei săptămânale locale „Cronica Româșcană”, domnul Ionel Dalban a locuit la Roman până la moartea sa, survenită la data de 13 martie 1998.

13. La data de 23 septembrie 1992 reclamantul a publicat în nr. 90/1992 al respectivei reviste un articol intitulat „Fraude de zeci de milioane la I.A.S. Roman”, în care dezvoltă fraudele care ar fi fost comise de directorul Întreprinderii Agricole de Stat „Fastrom” Roman (fostă I.A.S.), G.S. Citând rapoartele direcției economice din cadrul Poliției Generale, ziaristul a scris: „(...) o nouă fraudă de proporții incredibile se dezvoltă la Societatea Comercială

„Fastrom” S.A. Roman, fost I.A.S., avându-l în prim plan pe un alt răsfățat al nomenclurii comuniste locale, domnul G.S. Valoarea pagubei produse de dumnealui [...] se ridică, după estimările poliției economice din Inspectoratul General al Poliției și ale altor experți din capitală, la peste 23 milioane lei! Frauda constă în documente intrate în gestiunea depozitului central al I.A.S. Roman, dar mărfurile propriu-zise nu sunt de găsit în inventarele unităților din subordine. S-a stabilit că multe dintre aceste mărfuri au fost înlocuite cu ce au avut nevoie domnul Smîntînă și apropiații săi sau pur și simplu au fost transformate în lei, împărțiți apoi frățeste. Jaf ca în codru!

Opinia publică româșcană se întrebă: cum a fost posibil? Poate ne va spune domnul senator R.T., care până în acest an [...] a fost împuternicit al statului la „Fastrom” Roman. În această calitate, domnia sa a ridicat pe statele de plată, lună de lună, însumat, sute de mii de lei. Pentru ce sau, altfel spus, cum a apărut interesele statului s-a văzut [...].“

14. La data de 6 ianuarie 1993 reclamantul a publicat (în nr. 104/1993 al revistei) un articol în care se putea citi: „Dacia break cu număr de înmatriculare 2—NT—173, aparținând „Fastrom” a fost „achiziționată” timp de un an și jumătate de către domnul senator R.T., de vineri până luni, pentru a-l duce și a-l aduce la Aeroportul de la Bacău (șofer R.M.), poveste deja terminată, dar care încă nu a fost uitată.“

15. Apreciind aceste afirmații ca defăimătoare, G.S. și R.T. au formulat plângeri penale prealabile împotriva domnului Dalban, invocând art. 206 din Codul penal.

16. La data de 24 iunie 1994 Judecătoria Roman l-a condamnat pe reclamant la 3 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de calomnie, dispunând suspendarea executării pedepsei și obligarea acestuia la plata unei sume de 300.000 lei părților civile R.T. și G.S. În plus reclamantul i-a fost interzisă exercitarea profesiei pe o durată nedeterminată.

17. Instanța a motivat că, deși G.S. a fost cercetat penal în două cauze, parchetul a dispus la data de 7 septembrie 1990 și la data de 10 decembrie 1992 neîncheierea urmăririi penale pentru infracțiunile de delapidare și de abuz în serviciu contra intereselor obștești (art. 248 din Codul penal).

În ceea ce îl privește pe R.T. instanța a constatat că, în calitate sa de membru al Consiliului reprezentanților statului, primise o indemnizație de 55.000 lei în perioada iunie 1991 — iulie 1992 și nu „sute de mii” de lei. În plus, conform regulamentului interior al Senatului, „prefecturile, în scopul exercitării activităților senatoriale, vor pune la dispoziție senatorilor un mijloc de transport și o secretară”, iar prin adresa nr. 4.849/1991 Prefectura Județului Neamț a solicitat conducerii Întreprinderii Agricole de Stat „Fastrom” Roman să pună la dispoziție biroului senatorial Roman o mașină. Judecătorii au constatat că afirmațiile reclamantului nu corespundeau realității.

18. Reclamantul a declarat recurs. Din punctul său de vedere rapoartele Direcției economice a poliției, care au stat la baza acuzării lui G.S., procesele-verbale întocmite de inspectori financiari la datele de 19 iunie, 26 iunie și, respectiv, 18 decembrie 1992, precum și declarațiile mem-

brilor consiliului de administrație și ai sindicatului Societății Comerciale „Fastrom“ Roman constituiau probe ale operațiunilor contabile ilegale efectuate de G.S., directorul societății comerciale. Sumele în discuție se ridicau, conform acestor documente, la mai mult de 23 milioane lei.

19. În ceea ce-l privește pe R.T. reclamantul a subliniat că Judecătoria Roman a constatat prin hotărârea din 24 iunie 1994 că folosea o mașină a Societății Comerciale „Fastrom“ Roman. Cu privire la afirmațiile referitoare la indemnizația primită de R.T. domnul Dalban a negat orice caracter defăimător, deși a indicat o sumă greșită.

20. Prin decizia din 7 decembrie 1994 Tribunalul Neamț a menținut, cu opinia separată a unui judecător, pedeapsa cu închisoarea și despăgubirile acordate părților civile în prima instanță. Constatând că față de G.S. s-a dispus de două ori neînceperea urmăririi penale, instanța a considerat, fără a examina rapoartele poliției furnizate de reclamant pentru a-și justifica afirmațiile, că acestea nu corespundeau realității. În ceea ce îl privește pe senator instanța a constatat că folosirea mașinii era legală.

Interdicția exercitării profesiei de ziarist a fost în schimb înlăturată „datorită comportamentului corespunzător al reclamantului“.

21. Judecătorul M.C. a motivat opinia separată după cum urmează:

„(...) Dezvăluirea adevărului este o condiție **sine qua non** pentru îndepărtarea lacunelor și pentru apărarea intereselor societății. Aceste interese sunt prioritare apărării cu orice preț a propriilor noastre reputații. Conștiință ridicată a cetății, ziaristul are dreptul și obligația de a pune în discuție instituțiile și oamenii acestora, pentru a controla dacă munca lor este satisfăcătoare, dacă ei își justifică mandatul cu care au fost investiți și dacă prestigiul cu care sunt înconjurați este autentic sau fals. Nimeni nu este infailibil și nici nu poate pretinde că este.

Mi se pare nedrept să-l condamnăm pe ziaristul Ionel Dalban atâta vreme cât el nu a făcut decât să-și îndeplinească datoria de ziarist în mod obiectiv, dornic să contribuie la asanarea climatului moral al orașului în care trăiește și muncește (...).“

22. În ciuda acestei condamnări reclamantul a continuat să publice informații cu privire la fraudă pretinsă a fi fost comisă de G.S.

De altfel reclamantul nu a achitat despăgubirile către părțile civile.

23. În urma acestor dezvăluiri Comisia de anchetă a abuzurilor de pe lângă Parlamentul României a sesizat Parchetul Neamț.

24. Pe de altă parte, organizația neguvernamentală „Liga democratică pentru dreptate“ a reluat aceste dezvăluiri, iar ca urmare, Parchetul de pe lângă Judecătoria Roman a dispus la data de 20 iulie 1994 o nouă cercetare penală împotriva lui G.S.

25. După condamnarea reclamantului articole asupra aceluiași subiect au fost publicate și de alte ziare, dintre care cotidianul național de mare tiraj „Adevărul“.

26. Numeroși ziaristi au considerat condamnarea reclamantului o „încercare de intimidare“ a presei.

27. La data de 24 aprilie 1998 parchetul a sesizat Curtea Supremă de Justiție cu recurs în anulare împotriva celor două hotărâri judecătorești în discuție, cu motivarea că nu erau întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de calomnie.

28. Prin decizia din 2 martie 1999 instanța supremă a admis recursul în anulare. În ceea ce privește fapta de calomnie săvârșită în dauna părții vătămate G.S., instanța supremă l-a achitat pe reclamant, apreciind că acesta acționase cu bună-credință. În ceea ce privește fapta de calomnie săvârșită în dauna părții vătămate R.T. Curtea a anulat cele două hotărâri, considerând întemeiată condamnarea domnului Dalban, dar, având în vedere decesul acestuia din urmă, a pronunțat încetarea procesului penal.

II. Elemente de drept intern

29. Dispozițiile aplicabile din Codul penal sunt următoarele:

ARTICOLUL 206

„Afirmarea ori imputarea în public, prin orice mijloace, a unei fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune acea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară, ori disprețului public, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.“

ARTICOLUL 207

„Proba verității celor afirmate sau imputate este admisibilă, dacă afirmarea sau imputarea a fost săvârșită pentru apărarea unui interes legitim. Fapta cu privire la care s-a făcut proba verității nu constituie infracțiunea de insultă sau calomnie.“

30. Dispozițiile aplicabile din Codul de procedură penală sunt următoarele:

ARTICOLUL 385⁹

„Hotărârile sunt supuse casării în următoarele cazuri:

(...)

10. instanța nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare sau cu privire la unele probe administrate ori asupra unor cereri esențiale pentru părți, de natură să garanteze drepturile lor și să influențeze soluția procesului;

(...).“

ARTICOLUL 504

„Orice persoană care a fost condamnată definitiv are dreptul la repararea de către stat a pagubei suferite, dacă în urma rejudecării cauzei s-a stabilit prin hotărâre definitivă că nu a săvârșit fapta imputată ori că acea faptă nu există.

(...)

Nu are dreptul la repararea pagubei persoana care, în cursul urmăririi penale sau al judecării, cu intenție sau din culpă

gravă a stânjenit sau a încercat să stânjenească aflarea adevărului.

Persoanelor arătate în alin. 1 și 2, care înainte de arestare erau încadrate în muncă, li se calculează la vechimea în muncă și timpul cât au fost arestate, iar persoanelor arătate în alin. 1 li se calculează la vechimea în muncă și timpul cât au executat pedeapsa la locul de muncă.“

ARTICOLUL 505

„Acțiunea pentru repararea pagubei poate fi pornită de persoana îndreptățită potrivit art. 504, iar după moartea acesteia poate fi continuată sau pornită de către persoanele care se aflau în întreținerea sa.

Acțiunea poate fi pornită în termen de un an de la rămânerea definitivă a hotărârii de achitare sau de la data ordonanței de scoatere de sub urmărire.“

PROCEDURA ÎN FAȚA COMISIEI

31. Domnul Dalban a sesizat Comisia la data de 20 aprilie 1995. Invocând art. 6 alin. 1 și art. 10 din convenție, el s-a plâns de caracterul inechitabil al procesului și de o încălcare a dreptului la libertatea de exprimare.

32. Comisia a reținut cererea (nr. 28.114/94) la data de 9 septembrie 1996. În raportul din 22 ianuarie 1998 (art. 31) a constatat în unanimitate că a existat o încălcare a art. 10 și că nu a fost nevoie să examineze dacă a avut loc și o încălcare a art. 6 alin. 1 (31 de voturi, împotriva un vot). Textul integral al opiniei Comisiei figurează în anexa la prezenta hotărâre¹⁾.

Concluzii prezentate Curții

33. Avocatul doamnei Dalban a invitat Curtea să constate încălcarea art. 10 din convenție și să acorde clienței sale o despăgubire echitabilă de 250 milioane lei pentru daune materiale și morale.

34. Guvernul a rugat Curtea, în principal, să radieze cauza de pe rol, din moment ce văduva reclamantului nu poate invoca, în opinia sa, un interes personal pentru continuarea procedurii. În subsidiar acesta nu contestă că a avut loc o încălcare a art. 10 din convenție, dar invită Curtea să radieze cauza, cu motivarea că decizia Curții Supreme de Justiție din 2 martie 1999 ar fi reparat respectivă încălcare. În ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 6 alin. 1 din convenție Guvernul cere Curții să constate că aceste dispoziții nu au fost încălcate. În final solicită respingerea pretențiilor formulate de doamna Dalban în virtutea art. 41 din convenție.

ÎN DREPT

I. Cu privire la obiectul litigiului

35. Într-o scrisoare din data de 16 decembrie 1998 adresată Curții avocatul Popa a reclamat spargerea cabinetului său de avocat și furtul unor documente care priveau cauza de față, precum și interceptarea de către niște necunoscuți a două scrisori adresate Curții.

36. Guvernul subliniază faptul că, „*având în vedere obiectul cererii (...)*“, plângerea avocatului este neîntemeiată.

37. Deoarece aceste capete de cerere nu au fost făcute cunoscute Comisiei în etapa admisibilității, ele nu pot face obiectul de examinare a Curții (a se vedea în special, *mutatis mutandis*, Hotărârea *Janowski împotriva Poloniei* din 21 ianuarie 1999, Colecție de hotărâri și decizii, 1999).

II. Cu privire la cererea de radiere de pe rol

38. În observațiile sale din data de 1 iunie 1999 adresate Curții Guvernul solicită radierea cauzei de pe rol, cu motivarea că văduva reclamantului, în memoriul său din data de 31 august 1998, nu ar invoca, așa cum a făcut-o în cererea sa din data de 5 mai 1998, un interes personal pentru continuarea procedurii, ci s-ar referi la interesul defunctului său soț.

39. Curtea constată mai întâi că reclamantul a fost condamnat de instanțele române pentru calomnie prin presă. Ea consideră că văduva domnului Dalban are un interes legitim pentru a se constata că a avut loc o încălcare a dreptului la libertatea de exprimare datorită condamnării acestuia.

Prin urmare cererea Guvernului, prin care se solicită radierea de pe rol a cauzei, trebuie respinsă. Curtea recunoaște calitatea procesuală a doamnei Dalban.

III. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 10 din convenție

40. Conform susținerilor reclamantului condamnarea sa pentru calomnie a adus atingere dreptului său la libertatea de exprimare, garantat de art. 10 din convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.“

A. Cu privire la pierderea calității de „victimă“

41. Curtea constată, în primul rând, că decizia Curții Supreme de Justiție din 2 martie 1991, care a admis recursul în anulare al parchetului, a anulat cele două hotărâri de condamnare aflate la originea cererii întemeiate pe art. 10 din convenție (a se vedea alin. 28 de mai sus).

Nota grefierului:

¹⁾ Din rațiuni de ordin practic textul nu va apărea decât în ediția tipărită (Colecție de hotărâri și decizii, 1999), dar oricine și-l poate procura de la grefă.

42. În observațiile sale din data de 1 iunie 1999 Guvernul susține că în ceea ce privește condamnarea reclamantului pentru calomnierea lui G.S. instanța supremă a pronunțat achitarea, considerând că domnul Dalban acționase cu bună-credință. Această concluzie, alături de posibilitatea pe care o avea văduva de a recupera pe cale judiciară civilă daunele pretinse a fi fost suferite, constituie, conform Guvernului, o recunoaștere „în substanță a unei eventuale încălcări a convenției și permite din plin despăgubirea în conformitate cu dreptul intern”. Guvernul invită prin urmare Curtea să respingă cererea pentru pierderea calității de „victimă”.

În ceea ce privește condamnarea pentru calomnierea senatorului R.T. Guvernul subliniază că cele două hotărâri care făceau obiectul recursului parchetului au fost casate de Curtea Supremă de Justiție „și, după o nouă judecată, [aceasta] a pronunțat încetarea procesului penal ca urmare a decesului inculpatului”. Considerând că în acest mod a reparat pretinsa încălcare a art. 10 din convenție, Guvernul „lasă la aprecierea Curții” faptele respective.

43. Avocatul doamnei Dalban consideră decizia Curții Supreme „un adevărat rechizitoriu la adresa” defunctului reclamant și „o apologie explicită a lui R.T.”.

44. În Hotărârea sa *Amuur împotriva Franței* din 25 iunie 1996 Curtea a reafirmat că „o decizie sau o măsură favorabilă reclamantului nu este în principiu suficientă pentru a-și pierde calitatea de victimă, decât dacă autoritățile naționale au recunoscut, în mod explicit sau în substanță, și apoi au reparat încălcarea convenției” (Culegere, 1996—III, pag. 8—46, alin. 36).

În cazul de față, chiar dacă decizia Curții Supreme de Justiție, care a anulat hotărârile atacate cu motivarea că reclamantul acționase cu bună-credință, pe baza unor documente oficiale privitoare la G.S. (a se vedea mai sus alin. 28), ar putea trece drept o recunoaștere în substanță a limitării nejustificate a „dreptului la libertatea de exprimare”, Curtea apreciază că decizia menționată nu constituie o reparație adecvată în sensul propriei sale jurisprudențe. Într-adevăr, pe de o parte, deși Guvernul citează art. 998 și 999 din Codul civil și art. 505 din Codul de procedură penală (a se vedea alin. 30 de mai sus), nu este clar dacă și prin ce mijloace doamna Dalban va putea obține vreo despăgubire. Pentru ca responsabilitatea civilă să fie angajată, calea deschisă de Codul civil prevede existența unei culpe. Doamna Dalban afirmă, fără a fi contrazisă de Guvern, că trebuie plătită o taxă de timbru consistentă. În ceea ce privește calea prevăzută de Codul de procedură penală nu ar fi rezonabil să se solicite doamnei Dalban să declanșeze o nouă procedură cu un final cel puțin incert, după ce cercetarea judecătorească s-a finalizat printr-o condamnare confirmată în recurs.

În ceea ce privește concluziile privindu-l pe senatorul R.T., inserate în decizia din data de 2 martie 1999, Curtea

constată că instanța supremă română a considerat întemeiată condamnarea reclamantului, întrucât acesta acționase în scopul creării unui prejudiciu, fără a verifica înaintea informațiile publicate în articolele incriminate (a se vedea alin. 28 de mai sus). Decizia prin care s-a încetat procesul penal nu a fost pronunțată decât datorită decesului domnului Dalban. Este evident că nu există nici o recunoaștere explicită sau implicită din partea autorităților naționale a încălcării art. 10.

45. În concluzie Curtea apreciază că văduva reclamantului poate să se pretindă „victimă” în sensul art. 34 din convenție.

B. Cu privire la temeinicia plângerii

46. Nimeni nu contestă în fața Curții că a existat o ingerință a unei autorități publice în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare, garantat de primul alineat al art. 10 din convenție, datorată condamnării în litigiu. Nu se poate contesta faptul că ingerința era „prevăzută de lege” și urmarea un scop legitim, „apărarea reputației (...) altora”, și că răspundea deci la două dintre condițiile care permit ca ingerința să fie considerată ca justificată din punct de vedere al alin. 2 al art. 10 din convenție. Curtea a făcut aceleași constatări pe care le-a făcut deja Comisia.

47. În ceea ce privește chestiunea de a ști dacă atingerea era necesară „într-o societate democratică”, Curtea reamintește că, în conformitate cu jurisprudența constantă, trebuie stabilit dacă atingerea în litigiu corespundea unei nevoi sociale imperioase, dacă era proporțională cu scopul legitim urmărit, dacă motivele invocate de autoritățile naționale pentru a o justifica sunt întemeiate și suficiente (a se vedea, între altele, Hotărârea *Bladet Tromso și Stensaas împotriva Norvegiei* din 20 mai 1999, Colecție de hotărâri și decizii, 1999). Curtea nu are sarcina de a se substitui instanțelor naționale, ci de a verifica din perspectiva art. 10, având în vedere toate circumstanțele cauzei, deciziile pe care acestea le-au pronunțat în virtutea puterii lor de apreciere (*ibidem*, alin. 60, și, printre altele, Hotărârea *Fressoz și Roire împotriva Franței* din 21 ianuarie 1999, Colecție de hotărâri și decizii—I, 1999).

48. Articolele incriminate tratau un subiect de interes public: administrarea patrimoniului statului și modul în care oamenii politici își îndeplinesc mandatul. Primul articol dădea informații extrase din dosarele de cercetare penală ale direcției economice a poliției, punând în discuție gestionarea Întreprinderii Agricole de Stat „Fastrom”, al cărei director a fost G.S., R.T. fiind reprezentantul statului în consiliul de administrație. Al doilea articol menționa indemnizația primită în această calitate de senatorul R.T., precum și faptul că a folosit un autoturism pus la dispoziția sa de către societate (a se vedea pct. 13 și 14 de mai sus).

49. Pentru a se pronunța în cauză Curtea trebuie deci să țină seama de un element deosebit de important: rolul esențial jucat de presă într-o societate democratică. Dacă presa nu trebuie să depășească anumite limite, îndeosebi în ceea ce privește reputația și drepturile celorlalți, precum și necesitatea de a împiedica divulgarea unor informații confidențiale, sarcina sa este totuși comunicarea, cu respectarea datoriilor și responsabilităților proprii, a informațiilor și ideilor referitoare la orice problemă de interes general. Mai mult, Curtea este conștientă de faptul că libertatea în domeniul presei scrise include, de asemenea, și recurgerea la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare. În cauze asemănătoare celei de față marja de apreciere a autorităților naționale se circumscrie interesului unei societăți democratice de a permite presei să își joace rolul indispensabil de „câine de pază” și să își exercite aptitudinea de a da informații cu privire la problemele de interes general (Hotărârea în cauza *Tromso și Stensaas împotriva Norvegiei*, citată mai sus la alin. 59). Într-adevăr, este inadmisibil ca un ziarist să nu poată formula judecăți critice de valoare decât sub condiția demonstrării veridicității (Hotărârea *Lingens împotriva Austriei* din 8 iulie 1986, seria A nr. 103, pag. 28, alin. 46).

50. În acest caz Curtea constată, la fel ca și Comisia, că nu s-a făcut dovada că faptele descrise în articole erau în totalitate false și că serveau alimentării unei campanii de defăimare a lui G.S. și a senatorului R.T. Articolele domnului Dalban nu se refereau la aspecte ale vieții particulare ale lui R.T., ci la comportamentul și atitudinea sa în calitate de ales al poporului (a se vedea alin. 13 și 14 de mai sus). Formulele folosite de reclamant pentru a-și exprima părerea asupra practicilor sus-numitului senator și asupra modului în care acesta și-a îndeplinit mandatul au fost considerate de instanțele naționale ca necorespunzătoare realității și deci calomnioase. În ceea ce îl privește pe G.S., acestea au apreciat că neînceperea urmăririi penale dispusă de către parchet era suficientă pentru a stabili că informațiile conținute în articole erau false, și aceasta fără să se fi examinat anterior probele furnizate de reclamant (a se vedea alin. 17 și 20 de mai sus).

51. Guvernul nu contestă concluzia Comisiei, conform căreia, avându-se în vedere chiar îndatoririle și responsabilitățile unui ziarist atunci când acesta se prevalează de dreptul pe care i-l garantează art. 10 din convenție (...), condamnarea reclamantului nu poate fi considerată ca „necesară într-o societate democratică”.

52. Curtea ia act de aceasta și constată și ea că, în raport cu scopul legitim urmărit, condamnarea penală a domnului Dalban la o pedeapsă cu închisoarea a constituit o încălcare disproporționată a dreptului la libertatea de exprimare a unui ziarist.

În consecință a existat o încălcare a art. 10 din convenție.

IV. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 alin. 1 din convenție

53. Reclamantul afirmă că nu a beneficiat de un proces echitabil din cauza faptului că instanțele naționale nu au avut în vedere probele administrate în apărare, respectiv documentele oficiale care au servit ca sursă articolelor sale (a se vedea alin. 17 și 20 de mai sus). El invocă art. 6 alin. 1 care prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) de către o instanță (...), care va hotărî (...) asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa (...)”

54. Guvernul invită Curtea să declare că nu a existat o încălcare a acestor dispoziții, deoarece „absența unor trimiteri explicite la argumentele invocate de domnul Dalban” nu poate fi considerată o neexaminare a argumentelor sale. Faptul că documentele în discuție au fost admise ca probă și depuse la dosar conduce la concluzia că judecătorii naționali au examinat și au avut în vedere toate actele depuse de reclamant.

55. Având în vedere concluzia în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 10 din convenție, Curtea, la fel ca și Comisia, consideră că nu este necesar să examineze faptele reținute și din punct de vedere al art. 6 alin. 1.

V. Cu privire la aplicarea art. 41 din convenție

56. Conform art. 41 din convenție:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Despăgubiri

57. Doamna Dalban solicită acordarea sumei de 250 milioane lei românești (ROL) ca reparație a prejudiciului moral cauzat de condamnarea care a condus la discreditarea defunctului său soț și a prejudiciului material care ar decurge din pierderile suferite în urma dispariției revistei „Cronica Româșcană”. Ea precizează că „această sumă reprezintă o recompensă minimă, destinată exclusiv reparației ziarului”, și nu o sporire a averii personale.

58. Guvernul subliniază în primul rând absența oricărei legături de cauzalitate între pretențiile formulate și prejudiciul material pretins și consideră că suma indicată ar fi oricum exagerată. În ceea ce privește prejudiciul moral, simpla constatare a încălcării art. 10 din convenție ar constitui în sine o satisfacție echitabilă suficientă. În privința despăgubirilor la care a fost obligat reclamantul, Guvernul susține că ele nu au fost niciodată achitate, reamintind posibilitatea pe care o are doamna Dalban de a le recupera printr-o acțiune civilă.

59. Curtea împărtășește punctul de vedere al Guvernului cu privire la pretinsul prejudiciu material. În ceea ce privește daunele morale, ea consideră, dimpotrivă, că reclamantul și văduva sa au suferit un asemenea prejudiciu care nu poate fi reparat suficient prin simpla constatare a încălcării. În cauză, decesul domnului Dalban, intervenit înaintea introducerii de către parchet a recursului în anulare, este un element care trebuie luat în considerare la evaluarea prejudiciului. Ținând seama de rata ridicată a inflației în România, Curtea va exprima suma acordată în franci francezi (FRF), convertibili în lei românești la cursul zilei. Curtea acordă doamnei Dalban 20.000 FRF. În ceea ce privește al treilea argument al Guvernului Curtea se limitează să constate că doamna

Dalban nu solicită rambursarea despăgubirilor la care a fost obligat reclamantul, cu atât mai mult cu cât ele nu au fost plătite (a se vedea alin. 22 de mai sus).

B. Taxe și cheltuieli

60. Reclamantul a beneficiat de asistență judiciară în fața Comisiei și apoi a Curții, iar văduva sa nu a solicitat rambursarea unor taxe și cheltuieli suplimentare.

C. Dobânzi

61. Curtea consideră necesar să rețină dobânzile legale aplicabile în Franța la data adoptării prezentei hotărâri, adică 3,47% pe an.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE:

1. *Hotărăște* că moștenitoarea reclamantului are calitatea de a se substitui în drepturile sale.
2. *Hotărăște* că văduva reclamantului poate să se pretindă „victimă” în sensul art. 34 din convenție.
3. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a art. 10 din convenție.
4. *Hotărăște* că nu se impune examinarea cauzei din punct de vedere al art. 6 alin. 1.
5. *Hotărăște*:

a) că statul pârât trebuie să plătească văduvei reclamantului, în termen de 3 luni, 20.000 (douăzeci de mii) franci francezi cu titlu de prejudiciu moral, convertibili în lei românești la cursul din momentul plății;

b) că această sumă va fi majorată cu o dobândă simplă de 3,47% pe an, începând cu data expirării termenului mai sus menționat și până la data achitării sumei.

6. *Respinge* celelalte cereri privind acordarea de despăgubiri.

Redactată în limbile franceză și engleză, apoi pronunțată în ședință publică la Palatul Drepturilor Omului din Strasbourg la data de 28 septembrie 1999.

Luzius Wildhaber,
președinte

Paul Mahoney,
grefier adjunct

RECTIFICĂRI

În anexa nr. 2) la Ordonanța Guvernului nr. 61/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1999 privind finalizarea procesului de restructurare a Băncii Române de Comerț Exterior — BANCOREX — S.A. și fuziunea prin absorbire a acestei bănci cu Banca Comercială Română — S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 31 ianuarie 2000, se face următoarea rectificare:

— la pagina 12, la nr. crt. 7, la coloana „Caracteristicile tehnice”, în loc de: *Imobil având aria desfășurată de 1.264 m², teren în suprafață de 668 m², proprietate; mobilier, birotică* se va citi: *Imobil având aria desfășurată de 244,57 m², teren în suprafață de 48 m², proprietate în cotă-parte indiviză; mobilier; birotică.*

★

În anexa la Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 63/2000 privind concursul public de oferte nr. 11/2000 pentru concesionarea unor activități miniere de explorare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 220 din 18 mai 2000, se face următoarea rectificare:

— la pagina 8, în lista cuprinzând perimetrele de explorare — Runda 11/2000, la nr. crt. 5, la coloana 2 „Denumirea perimetrului”, în loc de: *PĂDUREA CRAIULUI* se va citi: *PĂDUREA NEAGRĂ.*

REGIA AUTONOMĂ „MONITORUL OFICIAL“

Palatul Parlamentului, str. Izvor nr. 2—4, sectorul 5, București

Tel.: 402.21.76; 402.21.77 Fax: 312.47.03

E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro Internet: www.monitoruloficial.ro

Serviciul de relații cu publicul și agenții economici

șos. Panduri nr. 1, bl. P33, parter, sectorul 5, București Tel. 411.58.33

Cont nr. 2511.1-12.1/ROL B.C.R. — S.A., Sucursala „Unirea“ București

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“ vă pune la dispoziție acest material informativ pentru o mai bună cunoaștere a datelor necesare pentru publicarea în Partea a III-a a Monitorului Oficial al României a anunțurilor de pierdere a actelor.

Cererile care conțin toate datele necesare pentru publicarea acestor anunțuri pot fi depuse direct la sediul nostru din **București, șos Panduri nr. 1, bl. P33, parter, sectorul 5** sau pot fi expediate pe adresa **Palatul Parlamentului, str. Izvor nr. 2—4, sectorul 5, București**.

Cererea trebuie să fie însoțită de **chitanța poștală în original**, în valoare de **48.600 lei per act declarat pierdut**, sumă ce va fi **achitată în contul Regiei Autonome „Monitorul Oficial“** menționat mai sus.

DATELE

necesare pentru publicarea anunțului, pe tipuri de acte declarate pierdute

I. **Pașaport** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul pașaportului; data eliberării; organul emitent (datele se obțin de la Serviciul pașapoarte).

II. **Permis de conducere** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; categoria vehiculului (A, B, C, D sau E); seria și numărul permisului; anul eliberării; organul emitent (datele se confirmă de organul de poliție emitent).

III. **Certificat de înmatriculare** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; numărul de înmatriculare a autovehiculului; data eliberării; organul emitent (datele se confirmă de organul de poliție emitent).

IV. **Livret militar** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul livretului; data eliberării; organul emitent; numele pe care a fost eliberat (datele se obțin de la organul emitent).

V. **Carnet de muncă** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul actului; data eliberării; denumirea organului emitent la data eliberării actului; numele pe care a fost eliberat (datele se obțin de la organul emitent sau de la ultimul loc de muncă).

VI. **Diplomă de studii** — numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; felul, seria și numărul actului; data eliberării; organul emitent, cu denumirea la data eliberării (datele se obțin de la instituția care a eliberat actul).

VII. **Titlu de proprietate** — numele, prenumele și inițiala prenumelui tatălui; adresa solicitantului; numărul titlului; data eliberării; comisia care l-a eliberat.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
